

Přehled mluvnice

1 Problems

1.1 Past simple

Minulý čas prostý používáme, když chceme mluvit o dějích a stavech, které se odehrály v určitém čase v minulosti a už jsou ukončené. (Minulý čas prostý často používáme s výrazy *at, on, in a ago.*)

He moved to Australia last year.

I arrived here at nine o'clock.

He broke his arm in June.

I passed my driving test on 3 May.

We saw that film two weeks ago.

1.2 Past simple – affirmative

I	opened the front door. hid in the kitchen.
He	
She	
It	
We	
You	
They	

Pravidelná slovesa

Minulý čas prostý tvoříme tímto způsobem:

- u pravidelných sloves přidáme *-ed*;
open opened
- u sloves zakončených na *-e* odstraníme toto koncové *-e* a přidáme *-ed*;
smile smiled
- u sloves zakončených na krátkou samohlásku a jednu souhlásku zdvojíme tuto souhlásku a přidáme *-ed*;
stop stopped
- u sloves zakončených na *-y* po souhlásce vypustíme *-y* a přidáme *-ied*.
carry carried
ALE
play played

Mnoho sloves má pro minulý čas prostý nepravidelný tvar. Neexistují žádná pravidla, musíte se každý tvar slovesa naučit nazpaměť. Na straně 79 najdete seznam některých nepravidelných sloves.

1.3 Past simple – negative

I	did not didn't	take the bus yesterday.
He		
She		
It		
We		
You		
They		

1.4 Past simple – questions

Did	I	win the lottery?
	he	
	she	
	it	
	we	
	you	
	they	

1.5 Past continuous

Minulý čas průběhový používáme, když chceme vyjádřit, že někdo byl uprostřed nějakého děje nebo situace v určitém čase v minulosti.

*At nine o'clock, I **was eating** dinner.*

*He **was having** a bath when the phone rang.*

I	was	driving to a wedding.
He		
She		
It	were	playing football.
We		
You		
They		

1.6 Past continuous – negative

I He She It	was not wasn't	listening to the teacher. talking.
We You They	were not weren't	

1.7 Present perfect

Předpřítomný čas používáme, když chceme vyjádřit:

- co jsme doposud zažili.
She's travelled all over the world.
- že něco začalo v minulosti, ale výsledek vidíme nyní.
He's hurt his foot, so he can't play football.
- že něco začalo v minulosti a trvá to doposud.
I've been here for two hours.
He's lived there since 2001.

For používáme pro časový úsek (po dobu), since s určitým bodem v minulosti (od).

1.8 Present perfect – affirmative

I We You They	have 've	joined a tennis club.
He She It	has 's	

- Předpřítomný čas tvoříme tvarem přítomného času prostého slovesa *to have* + přídělným trpným (třetím tvarem).
- Přídělné trpné tvoříme:
 - u pravidelných sloves je stejné jako tvar pro čas minulý prostý.
 - u sloves zakončených na *-y* po souhlásce odpadne *-y* a přidá se *-ied*.

carry *carried*
ALE
play *played*

- Přídělné trpné bývá často tvořeno nepravidelně. Nejsou na to žádná pravidla, musíte se naučit všechny tvary nazpaměť. Seznam některých nepravidelných sloves najdete na str. 79.

Všimněte si těchto pravidel výslovnosti:

- Když je základní tvar slovesa zakončený na *-d* nebo *-t*, koncové *-ed* vyslovíme jako /ɪd/.
- Když je základní tvar slovesa zakončený na *-p*, *-k*, *-f*, *-sh*, *-ch*, vyslovíme *-ed* jako /t/.
- V ostatních případech vyslovujeme *-ed* jako /d/.

1.9 Present perfect – negative

I We You They	have not haven't	tried bungee jumping.
He She It	has not hasn't	

1.10 Articles

- Člen *a / an* obvykle používáme u počítatelných podstatných jmen v jednotném čísle:
 - po vazbě *There's ... / Is there ...?*
Is there a supermarket near here?
There's a post office at the end of the street.
 - když se o něčem zmiňujeme poprvé.
I bought a new car yesterday.
- Člen *the* obvykle používáme u podstatných jmen počítatelných v jednotném i množném čísle a u nepočítatelných podstatných jmen:
 - když je jen jeden zástupce.
The earth goes around the sun.
 - u třetího stupně přídavných jmen a u řadových číslovek.
She was the tallest player in the basketball team.
They were the first people to arrive.
 - s některými výrazy určujícími čas.
in the afternoon
on the fourth of July
 - když mluvíme o něčem určitě.
I have done the exercises that I needed to do for homework.

Přehled mluvnice

- 5 když odkazujeme na něco, o čem se už mluvilo.
*I played two tennis matches last week, on Tuesday and Wednesday. **The** match on Tuesday was very hard.*

2 Place and time

2.1 Future forms

V angličtině existuje několik způsobů, jak mluvit o budoucnosti.

- a *Will* + infinitiv používáme:
- když mluvíme o faktech v budoucnosti.
*Clare **will be** in Paris next week.*
 - abychom vyjádřili předpovědi o budoucnosti.
*One day, people **will live** on the Moon.*
 - jako *'ll* k vyjádření okamžitého rozhodnutí nebo souhlasu/slibu, že něco uděláme.
*'It's raining. **I'll give you a lift** to school.'*
- b Vazbu *going to* + infinitiv používáme:
- když mluvíme o záměrech – o tom, k čemu jsme se již rozhodli, že v budoucnu uděláme.
*It's my boyfriend's birthday tomorrow. **I'm going to cook** dinner for him.*
 - abychom předpověděli budoucí děj na základě znalosti současné situace.
*Be careful! That box is **going to fall**.*
- c Přítomný čas průběhový používáme k mluvení o budoucích závazcích nebo plánech do budoucna.
I'm having** a party on Friday night. **Would you like to come?
- Rozdíl mezi záměrem a závazkem je často jen záležitost zdůraznění a vyjasnění původce děje.

2.2 *will* – affirmative

I	will 'll	go to London in August.
He		
She		
It		
We		
You		
They		

2.3 *will* – negative

I	will not won't	live in another country.
He		
She		
It		
We		
You		
They		

2.4 *going to* – affirmative

I	am 'm	going to play tennis this evening.
He	is 's	
She		
It	are 're	
We		
You		
They		

2.5 *going to* – negative

I	am not 'm not	going to buy a new car.
He	is not isn't	
She		
It	are not aren't	
We		
You		
They		

2.6 Present continuous – affirmative

I	am 'm	meeting Paul later.
He She It	is	
We You They	are	

Všimněte si následujících pravopisných pravidel:

- U většiny sloves přidáváme *-ing* k základnímu tvaru slovesa.
stay staying
- U sloves zakončených na *-e* toto koncové *-e* odpadá a přidáme *-ing*.
dance dancing
- U sloves zakončených na krátkou samohlásku a jednu souhlásku tuto souhlásku zdvojíme a přidáme *-ing*.
drop dropping
- U sloves zakončených na *-ie* toto koncové *-ie* vypustíme a přidáme *-ying*.
lie lying

2.7 Present continuous – negative

I	am not 'm not	flying to London next week.
He She It	is not isn't	
We You They	are not aren't	

2.8 First conditional

Podmínkové souvětí prvního typu používáme, když chceme vyjádřit, že se něco skoro určitě stane, jestli/když se bude dít něco jiného. Má dvě části: hlavní větu (HV), která vyjadřuje budoucí děj (*will* + infinitiv), a větu vedlejší (VV) podmínkovou, která začíná spojkou *if*. Pokud vedlejší věta stojí v souvětí na prvním místě, oddělujeme ji od hlavní věty čárkou.

If you don't hurry,
(VV podmínková s *if*,
přítomný čas prostý)

We'll go to the beach
(VH, čas budoucí)

we'll miss the bus.
(VH, čas budoucí)

if it's sunny tomorrow.
(VV podmínková s *if*, přítomný
čas prostý)

3 Risks

3.1 would – affirmative

I He She It We You They	would 'd	jump out of a plane.
---	-------------	----------------------

Would používáme, chceme-li vyjádřit něco domnělého nebo nereálného.

I would go scuba diving, but I can't.

3.2 would – negative

I He She It We You They	would not wouldn't	tell a lie.
---	-----------------------	-------------

3.3 would – questions

Would	I he she it we you they	like to go to Greece?
-------	---	-----------------------

Přehled mluvnice

3.4 would – short answers

Yes,	I he she it we you they	would.	No,	I he she it we you they	wouldn't.
------	---	--------	-----	---	-----------

Would you have a tattoo?

Yes, I would. (NE Yes, I would have.)

Would he shave his head?

No, he (NE No, he wouldn't shave.)

3.5 Second conditional

Podmínkové souvětí druhého typu má dvě části: vedlejší větu podmínkovou uvedenou spojkou *if* a hlavní větu. Pokud vedlejší věta stojí v souvětí na prvním místě, oddělujeme ji od hlavní věty čárkou. Když na prvním místě stojí věta hlavní, čárku nepíšeme.

V podmínkovém souvětí druhého typu používáme po spojkce *if* ve vedlejší větě minulý čas prostý. V hlavní větě je pak *would* + infinitiv.

If I won a lot of money, I would buy a house in Barbados.

If he got a new job, he wouldn't move house.

If you lost your job, what would you do?

I would be very unhappy if you left.

Podmínkové souvětí druhého typu používáme, když chceme vyjádřit nepravděpodobné nebo neskutečné věci.

If you broke that, I would be angry! (= I don't think you will break it.)

If I won a million pounds, I would buy a boat. (= I don't think I will win a million pounds.)

3.6 so ... that

Když se něco děje kvůli stavu něčeho jiného, používáme *so* (přídavné jméno) *that*.

It was so hot that they couldn't work.

Když se něco stane kvůli způsobu, jak se něco jiného odehrává, používáme *so* (příslovce) *that*.

She screamed so loudly that everyone heard.

3.7 Reflexive pronouns

osobní zájmena	zvratná zájmena
I	myself
you (j.č.)	yourself
he	himself
she	herself
it	itself
we	ourselves
you (mn.č.)	yourselves
they	themselves

Když se ve větě shoduje podmět i předmět, používáme v předmětu zájmena zvratná.

James cut himself on a broken window.

She looked at herself in the mirror.

4 Can I ask ...?

4.1 Question forms

Otázky tvoříme:

- a Se slovesem *to be* (přítomný a minulý čas prostý): obrácením slovosledu – vyměníme pozici podmětu a slovesa.

oznamovací věta			otázka		
podmět	sloveso		sloveso	podmět	
He	is	happy.	Is	he	happy?
They	were	ill.	Were	they	ill?

- b Se slovesy s pomocnými slovesy (věty s modálním slovesem, předpřítomný čas, průběhové formy, čas budoucí s *will* nebo *going to*): obrácením slovosledu – vyměníme pozici podmětu a pomocného slovesa.

oznamovací věta			otázka		
podmět	pomocné sloveso	sloveso	pomocné sloveso	podmět	sloveso
He	can	play the piano.	Can	he	play the piano?
I	have	read this book.	Have	I	read this book?
We	were	watching TV.	Were	we	watching TV?
They	will	win the match.	Will	they	win the match?
You	are	going to lose.	Are	you	going to lose?

- c S jednoduchými slovesnými tvary (přítomný a minulý čas prostý): používáme *do / does* nebo *did* + podmět + základní tvar slovesa.

oznamovací věta		otázka		
podmět	sloveso	<i>do / does / did</i>	podmět	základní tvar slovesa
He	likes cycling.	Does	he	like cycling?
I	bought a car.	Did	they	buy a car?

4.2 Phrasal verbs

Některá slovesa mají dvě nebo tři části.

- a slovesa s oddělitelnými částmi

- 1 Jsou to slovesa, která přibírají předmět. Ten může stát po slovese, nebo mezi jeho částmi.

Julie put a warm jumper on before she went out.

Julie put on a warm jumper before she went out.

- 2 Je-li předmětem zájmeno, musí se umístit mezi části slovesa.

Julie put it on. (NE Julie put on it.)

- b slovesa s neoddělitelnými částmi

U těchto sloves se všechny části používají za sebou, neoddělují se.

Simon looked after his younger brother for the evening.

(NE Simon looked his younger brother after for the evening.)

5 Buying and selling

5.1 Passive voice: present – affirmative

- a Trpný rod používáme v případě, že děj je důležitější, než jeho původce.
- b Trpný rod tvoříme tvarem slovesa *to be* a přičestím trpným (3. tvarem; viz 1.8b).
- c Věty se slovesem v činném rodě mají podmět, sloveso a předmět. Předmět z takové věty se stává podmětem věty se slovesem v trpném rodě.

Someone delivers our newspaper.
(podmět) (sloveso v činném rodě) (předmět)

Our newspaper is delivered.
(podmět) (sloveso v trpném rodě)

- d Věty se slovesem v trpném rodě nemohou mít předmět. Mají podmět, sloveso a někdy původce děje. Podmět věty se slovesem v činném rodě se stává původcem děje ve větě se slovesem v trpném rodě. K vyjádření původce děje používáme *by*.

A van delivers our shopping.
(podmět) (sloveso v činném rodě) (předmět)

Our shopping is delivered by van.
(podmět) (sloveso v trpném rodě) (původce děje)

It	is 's	created by computers.
They	are 're	

5.2 Passive voice: present – negative

It	is not isn't	created by computers.
They	are not aren't	

5.3 Passive voice: present – questions

Is	it	created by computers?
Are	they	
How are they created?		

5.4 Passive voice: present – short answers

Yes,	it	is.
	they	are.
No,	it	isn't.
	they	aren't.

5.5 Passive voice: past – affirmative

It	was	discovered 10 years ago.
They	were	

5.6 Passive voice: past – negative

It	was not wasn't	discovered 10 years ago.
They	were not weren't	

Přehled mluvnice

5.7 Passive voice: past – questions

Was	it	discovered 10 years ago?
Were	they	
When was it discovered?		

5.8 Passive voice: past – short answers

	it	was.
Yes,	they	were.
No,	it	wasn't.
	they	weren't.

5.9 Passive voice: future – affirmative

It	will be	sent into space.
They		

5.10 Passive voice: future – negative

It	will not be won't be	sent into space.
They		

5.11 Passive voice: future – questions

Will	it	be	sent into space?
	they		
When will it be sent into space?			

5.12 Passive voice: future – short answers

Yes,	it they	will.
No,	it they	won't.

5.13 Passive voice: present perfect – affirmative

It	has been 's been	studied by scientists.
They	have been 've been	

5.14 Passive voice: present perfect – negative

It	has not been hasn't been	studied by scientists.
They	have not been haven't been	

5.15 Passive voice: present perfect – questions

Has	it	been studied by scientists?
Have	they	
Why has it been studied?		

5.16 Passive voice: present perfect – short answers

Yes,	it they	has. have.
No,	it they	hasn't. haven't.

5.17 Passive voice – modals

Modální slovesa vytvářejí trpný rod použitím *be* + modálním slovesem. Vyjadřuje se tím stále platná skutečnost a budoucnost.

- Přítomnost
It must be painted every year.
They can't be moved.
- Budoucnost
It might be finished by Friday.
It can be delivered next Saturday.

6 Protest

6.1 Reported speech

V nepřímé řeči platí tzv. časová souslednost, to znamená, že se mohou změnit slovesné časy, zájmena, přivlastňovací zájmena i časové výrazy.

Pamatuj: Obyčejně takové věty používáme, chceme-li říci, že někdo jiný něco řekl.

a slovesný čas

Časy se posouvají zpátky takto:

přítomný čas prostý → minulý čas prostý

'I live in London.'

→ He said that he **lived** in London.

přítomný čas průběhový → minulý čas průběhový

'I'm meeting Jake at the cinema.'

→ She said that she **was meeting** Jake at the cinema.

will → would

'People will live in space.'

→ He said that people **would live** in space.

can → could

'My dog can swim.'

→ She said that her dog **could** swim.

b zájmeno

Zájmena se mění podle toho, kdo je mluvčí.

'I swim every day,' said Jane.

→ Jane said that **she** swam every day.

'I'm cold,' said Dave.

→ Dave said that **he** was cold.

'We're going to the mountains for the weekend,' said Anna.

→ Anna said that **they** were going to the mountains for the weekend.

c přivlastňovací zájmeno

Mění se v závislosti na tom, kdo mluvil.

'My dog is very old,' said Tamsin.

Tamsin said that **her** dog was very old.

'Our house is in Oak Street,' said Chris.

Chris said that **their** house was in Oak Street.

d čas

Čas se mění podle toho, kdy se o ději hovoří.

today → that day

tomorrow → the following / next day

yesterday → the day before

next Saturday → the following / next Saturday

6.2 say / tell

1 Say se používá ve významu, že něco bylo řečeno a někdo to řekl.

Our teacher **said** everyone had to do a test.
Scientists **say** the climate is changing.

2 Tell se používá, když chceme také vyjádřit, komu bylo něco řečeno. Používá se často se zprávami a pokyny.

Dick **told** me that he had a new job.
Our English teacher **told** us to work harder.

6.3 Indirect questions

Nepřímé otázky také podléhají časové souslednosti. Vyjadřují spíše, že někdo chce něco vědět, ne opravdovou otázku. Slovesný čas, zájmeno, přivlastňovací zájmeno a čas se mění jako v nepřímé řeči (viz 6.1).

1 yes / no questions – otázky zjišťovací

Ve zjišťovacích otázkách je pomocné sloveso nahrazeno výrazy *if* nebo *whether*.

Do sharks live around Britain?

→ He wanted to know **if** sharks lived around Britain.

2 wh- questions – otázky doplňovací

V doplňovacích otázkách používáme výrazy začínající na *wh-*, ale sloveso a podmět svoji pozici ve větě nemění.

Where are the potatoes?

→ My mother wanted to know **where** the potatoes were.

PHONETIC SYMBOLS

i:	as in see /si:/	g	as in got /gɒt/
ɜ:	as in fur /fɜ:(r)/	m	as in man /mæn/
p	as in pen /pen/	ɔ:	as in saw /sɔ:/
s	as in so /səʊ/	ɔɪ	as in join /dʒɔɪn/
ɪ	as in sit /sɪt/	tʃ	as in chin /tʃɪn/
ə	as in ago /ə'gəʊ/	n	as in no /nəʊ/
b	as in bad /bæd/	ʊ	as in put /pʊt/
z	as in zoo /zu:/	ɪə	as in near /nɪə(r)/
e	as in ten /ten/		
eɪ	as in page /peɪdʒ/	dʒ	as in June /dʒu:n/
t	as in tea /ti:/	ŋ	as in sing /sɪŋ/
ʃ	as in she /ʃi:/	u:	as in too /tu:/
æ	as in hat /hæt/	eə	as in hair /heə(r)/
əʊ	as in home /həʊm/	f	as in fall /fɔ:l/
d	as in did /dɪd/	l	as in leg /leg/
		ʌ	as in cup /kʌp/
ʒ	as in vision /'vɪʒn/	ʊə	as in pure /pjʊə(r)/
ɑ:	as in arm /ɑ:m/	v	as in voice /vɔɪs/
aɪ	as in five /faɪv/	r	as in red /red/
k	as in cat /kæt/	θ	as in thin /θɪn/
h	as in how /haʊ/	j	as in yes /jes/
ɒ	as in got /gɒt/	ð	as in then /ðen/
aʊ	as in now /naʊ/	w	as in wet /wet/